

coangustat. Tertio diligendus est, quia Deus nos dilexit. Ioannes: *Qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.* Quarto: exemplo Angelorum. Dominus: *Videte ne contemnat unum ex his pusillis: dico enim vobis, quia Angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei.* Psalmus: *Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum et eripiet eos. Ecce ego mittam Angelum meum, qui praecedat te, et custodiat in via, et introducat in locum quem paravi. Observa eum, et audi vocem eius, nec contemnendum putes: quia non dimittet eum peccaveris.* Angelus custodiam non contemnit. Quinto: quia membrum es eius, dein Corporis Christi. Omnia membra naturaliter se invicem iuvant. Ioannes: *In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Non in miraculis, non in scientiis, etc. *Qui diligit fratrem suum scandalum in eo non est.* Caritas etiam peccato proximi non irritatur, non scandalizatur. Glossa: *Qui diligit fratrem, etiamsi correctionem adhibeat, non irascitur, non iniuriam infert. Pax multa diligentibus tuam legem. Legem tuam, id est, charitatem: Et non est illis scandalum.* Qui diligit fratrem ex Deo est. P. Augustinus: *Dilectio sola discernit inter filios Dei, et filios diaboli. Signant se omnes signaculo sanctae crucis. Respondent omnes Amen. Cantant omnes Alleluia.* Baptizantur omnes, omnes intrant Ecclesias. Non discernuntur filii Dei a filiis diaboli, nisi sola charitate. Sexto: propter praemium beatitudinis. Hieronymus: *O nimiam Dei clementiam! O ineffabilem Dei benignitatem! Praemium se nobis pollicetur, si nos mutuo diligamus, et si nobis ea petamus invicem quibus invicem indigemus.*

Varia de brevitate et miseria huius vitae.

Oanima mea, noli confidere in fallacibus promissionibus vitae praesentis: aeterna quaere, ad aeternam vitam suspira. Etenim * vitae huius principium, mortis exordium est, nec prius incipit augeri aetas nostra, quam minui. (S. AMBROS.). — Sentisne quando infans, quando puer, quando iuvenis, quando robustae aetatis, quando senex factus sis? quotidie morimur, quotidie commutamur, et tamen aeternos nos esse credimus? (S. HIERON.). — Cito flores pereunt, cito violas et liliam et crocum pestilens aura corrumpit fil.). — Per infantiam, pueriliam, iuventutem ac virilem aetatem, annosque ultimos senectutis mutamur, et currimus: et nescientes, ad mortis terminos pervenimus. Breve est vitae istius curriculum: hoc ipsum quod loquor, quod dicto, quod scribo, quod relego, de tempore meo mihi aut crescit, aut deperit (id.). — *O Maria, sis Iesus vita cordis mei!*

DOMINICA XIII. POST PENTECOSTEN

LECTIO SANCTI EVANGELII SECUNDUM LUCAM.

LUC. XVII, 11-19.

In illo tempore: Dum iret Iesus in Ierusalem, transibat per mediam Samaritiam et Gallilaeam.

12. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe:

13. et levaverunt vocem, dicentes: Iesu praecipitor, miserere nostri.

14. Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

15. Unus autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum.

16. et cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens: et hic erat Samaritanus.

17. Respondens autem Iesus, dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt?

18. Non est inventus qui rediret, et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.

19. Et ait illi: Surge, vade: quia fides tua te salvum fecit.

Homilia S. Augustini Episcopi.

LIB. 2. QUEST. EVANG. CAP. 40.

Decem leprosis quos Dominus ita mundavit, cum ait, *Ite, ostendite vos sacerdotibus*, multa quaerri possunt quae merito quaerentes movent. Non solum de numero quod sibi velint quod decem sunt, et quod unus ex illis solus gratias agit; haec enim libere quaeruntur, ut etiam non investi-

gata, vel nihil vel non multum impediunt intentionem legentis: sed illa potius, cur eos ad sacerdotes miserit ut cum irent mundarentur. Nullum enim eorum quibus haec corporalia beneficia praestitit, invenitur misisse ad sacerdotes, nisi leprosos. Nam et illum a lepra mundaverat cui dixit: *Vade, ostende te sacerdotibus, et offer pro te sacrificium quod praecipit Moyses, in testimonium illis* (LUC. v, 13, 14). Deinde qualis mundatio spiritualis possit intelligi eorum, quos ingratos existitisse redarguit. Secundum corpus enim facile est videre posse hominem non habere lepram, et tamen animi esse non boni: secundum significationem autem huius miraculi, conturbat considerantem, quomodo mundus dici possit ingratus.

⁴³¹⁸ Quaecundum igitur est quid ipsa lepra significet. Non enim sanati, sed mundati dicuntur qui ea caruerunt: coloris quippe vitium est, non valetudinis aut integritatis sensuum atque membrorum. Leprosi ergo non absurde intelligi possunt, qui scientiam veracem fidei non habentes, varias doctrinas profitentur erroris. Non enim vel abscondunt imperitiam suam, sed pro summa peritia proferunt in lucem, et iactantia sermonis ostentant. Nulla porro falsa doctrina est quae non aliqua vera intermisceat. Vera ergo falsis inordinate permixta, in una disputatione vel narratione hominis, tamquam in unius corporis colore apparentia, significant lepram, tamquam veris falsisque colorum fucis humana corpora variantem atque maculantem. Hi autem tam vitandi sunt Ecclesiae, ut si fieri potest, longius remoti magno clamore Christum interpellent: sicut isti decem steterunt a longe, et levaverunt vocem, dicentes: *Iesu praecipitor, miserere nostri.* Nam et quod praecipitorem vocant, quo nomine nescio utrum quisquam Dominum inter-

pellaverit pro medicina corporali, satis puto significare lepram falsam esse doctrinam, quam bonus praeposter abstergit.

⁴³¹⁹ Sacerdotium vero Iudaeorum nemo fere fidelium dubitat figuram fuisse futuri sacerdotii regalis, quod est in Ecclesia, quo consecrantur omnes pertinentes ad corpus Christi, summi et veri principis sacerdotum. Nam nunc et omnes ununtur, quod tunc regibus tantum et sacerdotibus fiebat: et quod ait Petrus ad christianum populum scribens, *Regale sacerdotium* (I PETR. II, 9); utrumque nomen illi populo convenire declaravit, quo illa unctio pertinebat. Cetera itaque vitia tamquam valetudinis et quasi membrorum animae atque sensuum, per se ipsum interius in conscientia et intellectu Dominus sanat et corrigit: doctrina vero vel imbuendi per Sacramenta, vel catechizandi per sermonem sonantem atque lectionem, ubi color quidam intelligitur verus atque sincerus, quia in promptu est et foris eminentissimus (non enim in occultis cogitationibus, sed in manifestis operationibus haec aguntur), Ecclesiae proprie contributa est. Itaque et Paulus voce Domini audita, *Quid me persequeris?* et, *Ego sum Iesus, quem tu persequeris;* ad Ananiam tamen missus est, ut illo sacerdotio quod in Ecclesia constitutum est, sacramentum doctrinae fidei perciperet, et verus eius approbaretur color (ACT. IX, 4-19). Non quia non potest per se ipsum Dominus omnia facere; nam quis alius haec facit etiam in Ecclesia? sed ut ipsa societas congregatorum fidelium, approbando in invicem atque communicando verae fidei doctrinam in omnibus quae dicuntur verbis, vel signantur sacramentis, tamquam unam speciem veri coloris obducant. Ad hoc etiam pertinet quod idem dicit Apostolus: *Deinde post annos quatuordecim*

ascendi Ierosolymam cum Barnaba, assumpto et Tito. Ascendi autem secundum revelationem; et exposui eis Evangelium quod praedico in gentibus, seorsum autem iis qui videbantur: ne forte in vacuum curro, aut cucurri. Et paulo post: Cum cognovissent, inquit, gratiam quae data est mihi Iacobus, Petrus et Ioannes, qui videbantur columnae esse, dexterās dederunt mihi et Barnabae societatis (GALAT. II, 1, 2, 9). Ipsa enim collatio unam doctrinae speciem exclusa omni varietate monstrabat: quod salubriter etiam Corinthios monet, dicens, *Obsecro autem vos, fratres, per nomen Domini nostri Iesu Christi, ut idipsum dicatis omnes* (I COR. I, 10). Cornelius etiam cum et electio eius acceptae, et preces eius audita illi ab angelo nuntientur, propter doctrinae tamen Sacramentorumque unitatem ad Petrum iubetur mittere, tamquam illi et suis diceretur, *Ite, ostendite vos sacerdotibus*. Nam et cum irent, mandati sunt. Iam enim ad eos venerat Petrus, sed tamen ipsi nondum accepto Baptismatis sacramento, nondum spiritaliter ad sacerdotes pervenerant; et tamen infusione Spiritus sancti, et admiratione linguarum eorum mundatio declarata est (ACT. X, 44).

4320 Quae cum ita se habeant, iam facile est etiam illud videre, fieri posse ut quisque in Ecclesiae societate doctrinam integram veramque assequatur, et omnia secundum catholicae fidei regulam edisserat, distinguat a Creatore creaturam, eoque manifestetur varietate mendaciorum tamquam lepra caruisse: et tamen ingratus sit Deo et Domino mundatori suo; quia elatus superbia, gratiarum agendarum pia humilitate non sternitur, similisque efficitur illis de quibus dicit Apostolus, *Qui cum cognovissent Deum, non ut Deum magnificaverunt, aut gratias egerunt* (ROM. I, 21). Quod enim dicit

cos Deum cognovisse, ostendit quidem a lepra fuisse mundatos, sed tamen statim accusat ingratos. Ideoque tales in novenario numero tamquam imperfecti remanebunt. Unum enim si addatur ad novem, quaedam effigies unitatis impletur: quo fit tanta completio, ut ultra non progrediatur numerus, nisi rursus ad unum redeatur; et haec per infinitatem numeri regula custodiatur. Novem itaque indigent uno, ut quadam unitatis forma coagulerentur et decem sint: unum autem non eis indiget ut custodiat unitatem. Quamobrem, ut illi novem qui gratias non egerunt, reprobi effecti, a consortio unitatis exclusi sunt; ita unus ille qui gratias egit, unicae Ecclesiae significatione approbatus atque laudatus est. Et quia illi erant Iudaei, amissis per superbiam declarati sunt regnum coelorum, ubi maxime unitas custoditur: iste vero qui erat Samaritanus, quod interpretatur Custos, illi a quo accepit, tribuens quod accepit, et quodammodo cantans illud de Psalmo, *Fortitudinem meam ad te custodiam* (PSAL. LVIII, 10); per gratiarum actionem regi subiectus, unitatem regni humili devotione servavit.

Varia de brevitate et miseria huius vitae.

4321 **O**anima mea, noli confidere in fragilitate mortalitatis vitae, quae merito fumo comparatur. *Vapor sive fumus videtur magnum quid, dum ascendere incipit: sed cum adesse creditur, evanescit: sic vita dum florere videtur modica febre extinguitur.* (S. BONAV.). — Unde *nostrum vivere nihil aliud est, quam ad mortem transire.* (Id.). *O bone Iesu, ego miser et fatuus, temporalibus vanitatibus deceptus, spiritualia non curo; et futurae sortis meae quasi somnolentus obdormiscor. Eis, miserere mei; excita me a somno mortis. Nam* *vita mea naviganti similis est, sive dormiam, sive vigilem, semper vado festinus ad mortem* (S. BONAV.). — *O Maria, fac me sobrium et vigilantem.*

FERIA SECUNDA

Homilia S. Bonaventurae Episcopi.

DOM. XIII. POST PENT., Sermo 3.

4322 **D**icitur *irret Iesus in Ierusalem transibat per mediam Samariam et Galilaeam. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi*, Lucae decimo septimo.

4323 In verbis his mystice intellectis exprimitur mysterium nostrae salutis, in quibus tria notantur, scilicet *praemium aeternae beatitudinis per iter in Ierusalem*, quod significat processum animae in Deum vel in bonum; *meritum perfectae virtutis*, cum dicitur, *quod transibat per mediam Samariam et Galilaeam*, ubi intelligitur duplex vita, scilicet activa et contemplativa; *remedium humanae infirmitatis*, cum subditur, *quod cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi*.

4324 Omissis autem primo et secundo, nota, quod secundum Augustinum, quod si lepra est haeresis inficiens radicem veritatis, supponitur, quod sit infectiva humorum radicalium materialiter sumpta; per quod intelligimus depravationem intentionis. Quoniam autem corpus hominis ex quatuor humoribus constat, scilicet sanguine, cholera, flemmate, melancholia, ex quibus infectis secundum eventum oriuntur quatuor genera leprae generalia correspondentia singulis humoribus infectis, scilicet tyria, quae est ex corruptione sanguinis; leonina, quae est ex corruptione cholerae; alopecea, quae est ex corruptione flemmatis; elephantina, quae est ex corruptione melancholiae.

4325 Ex his quatuor humoribus creantur quatuor affectiones animae, scilicet ex sanguine gaudium, ex cholera spes, ex flemmate dolor, ex melancholia timor. Quatuor autem haec genera leprae signifi-

leptos, qui erant iuxta introitum portae Samariae, quarto Regum septimo. Geruntur in mysterio: quando homo inordinatur ex gaudio ad faciendum contra decalogum aliquid delectabile, corrumpitur humor sanguinis et incurrit lepram tyriam, quam habuit Naaman, quarti Regum quinto. Quando quis inordinatur ex spe ad faciendum aliquid contra decalogum per praesumptionem impunitatis, corrumpitur humor cholerae, et incurritur lepra leonina, quam habuit in mysterio Ozias, secundi Paralipomenon vigesimo sexto. Quando quis inordinatur ex dolore ad faciendum aliquid contra decalogum ex affectione malignitatis, corrumpitur humor flemmatis, et incurritur lepra alopecea, quam habuit in mysterio Maria, Numerorum duodecimo. Quando quis deordinatur ex timore ad faciendum aliquid contra decalogum ex desperatione salutis, tunc corrumpitur humor melancholiae, et incurritur lepra elephantina, quam habuit in mysterio Gtezi, quarti Regum quinto.

4326 Prima lepra curatur de facili per humilitatem contemplationis; secunda curatur, de difficili tamen, per veritatem confessionis; tertia curatur per pietatem satisfactionis; quarta curatur per virtutem gratiarum actionis. Haec enim quatuor remedia adhibentur his decem leprosis significantibus omnes prevaricationes decalogi. Nam in hoc Evangelio primae leprae datur curationis remedium, ut dicatur: *Iesu, praecceptor, miserere nostri*. De secunda vero dicitur: *Ite et ostendite vos sacerdotibus*. De tertia vero dicitur, quia, *dum irent*, scilicet satisfacientes, *mandati sunt*. De quarta vero additur, quia *unus autem ex illis, ut vidit, quia mandatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum*.

Varia de brevitae et miseria huius vitae.

4327 **O** vita plena laqueis, vita fragilis, vita momentanea et caduca! (EUSEB. CAESAR.). — Vitae praesentis fluctus trahit quem levat; et valde demens est, qui in unda volvitur, et plantam figere conatur (S. GREG. MAG.). — Magna profunditas, vita mortalis, in qua nihil est certum, nihil vitale, nihil tutum, nihil tranquillum. Magna profunditas in qua peccator obruitur, impius immergitur, iustus turbatur (id.). — Si ergo in hac vita nihil tutum, si vita non est quae ad aeternam vitam comparandam non expenditur; * vanitas est longam vitam optare, et de bona vita parum curare. (KEMPIS). — Ah stulte! quid cogitas te diu victurum, cum nullam diem habeas hic securum? (id.). — Diu vivere et vitam non emendare, peccatum est accumulare (id.).

4328 Vita humana, vita fragilis, vita caduca, vita quae quanto magis crescit, tanto magis decrescit: quanto magis procedit, tanto magis ad mortem accedit. Vita fallax et umbratica, plena laqueis mortis (S. AUG.). — Sicut torrens pluvialibus aquis collectus, redundat, perstrepat, currit, et currendo decurrit, id est, cursum finit, sic est omnis iste cursus mortalitatis humanae vitae (S. PROSPER.). — Et tamen vix inveniuntur homines, qui super tam labili fundamento quasi supra firmam petram, non aedificent tabernaculum illusionibus et deliramentis repletum. Et a tam infausta insanitate nec dignitas nec actus immunis videtur. Siquidem, * nemo tam fractis viribus, et sic decrepitae senectutis est, ut non putet se unam adhuc annui nec victurum, (S. HIERON.). — *O Maria, illumina oculos mentis meae, ne unquam obdormiam in morte!*

FERIA TERTIA

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.
IN LUC. CAP. 17.

4329 **F**actum est, etc. occurrerunt ei decem viri leprosi. Leprosi non absurde intelligi possunt, qui scientiam verae fidei non habentes, varias doctrinas profitentur erroris. Non enim vel abscondunt imperitiam suam, sed pro summa peritia proferunt in lucem, et iactantiam sermonis ostentant.

Nulla porro falsa doctrina est, quae non aliqua vera intermiscet. Vera ergo falsis inordinate permixta, in una disputatione vel narratione hominis tamquam in unius corporis colore apparentia, significant, lepram veris falsisque colorum locis humana corpora variantem, atque maculantem. Hi autem tam vitandi sunt Ecclesiae, ut si fieri potest longius remoti, magno clamore Christum interpellent. Unde et apte subiungitur:

4330 *Qui steterunt a longe, et levaverunt vocem, dicentes: Iesu, praecceptor, miserere nostri.* Et bene ut salventur, Iesum praecceptorem nominant. Quia enim in eius verbis se errasse significant, hunc salvandam humiliter praecceptorem vocant, cumque ad cognitionem praecceptoris redeunt, mox ad formam salutis recurrunt. Nam sequitur:

4331 *Quos ut vidit, dixit: Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent, mundati sunt.* Nullum Dominus eorum, quibus haec corporalia beneficia praestitit, invenitur misisse ad sacerdotes nisi leprosos, quia videlicet sacerdotum Iudaeorum figura erat futuri Sacerdotii regalis, quod est in Ecclesia, quo consecrantur omnes pertinentes ad Corpus Christi summi et veri principis Sacerdotum. Et quisquis vel haeretica pravitate, vel superstitione gentili, vel Iudaica perfidia, vel etiam schismate fraterno, quasi vario colore per Domini gratiam caruerit, necesse est ad Ecclesiam veniat, coloremque fidei verum quem acceperit ostendat. Cetera vero vitia, tamquam valetudinis et quasi membrorum animae atque sensuum, per seipsum interius in conscientia et intellectu Dominus sanat et corrigit. Denique et Paulus voce Domini audita: *Quid me persequeris?* et, *Ego sum Iesus quem tu persequeris;* ad Ananiam tamen missus est, ut illo sacerdotio quid in Ecclesia con-

FERIA QUARTA

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.
IN LUC. CAP. 17.

4332 **U**nus autem ex illis, etc. Unus iste, qui magnificans Deum, regressus est, unius Ecclesiae devotam Christo humilitatem significat. Qui bene cadens ante pedes Domini, gratias egit. Ille enim vere Deo gratias agit, qui repressis praesumptionis suae cogitationibus, quam in semetipso infirmus sit, humiliter videt, qui nihil sibi virtutis tribuit: qui bona quae agit, esse de misericordia Conditoris agnoscit. Unde et recte subiungitur:

4334 *Et hic erat Samaritanus.* Samaritanus quippe interpretatur custos. Quo nomine ille populus aptissime significatur, qui gratias agendo ei, a quo accepit, tribuit omne quod accepit, quodam modo cantans illud de Psalmo, *Fortitudinem meam ad te custodiam, quia tu Deus susceptor meus es Deus meus, misericordia eius praeveniet me.* Cadit autem in faciem, quia ex malis, quae se perpetrasse meminit, erubescit. Ibi enim cadit homo, ubi confunditur. Unde et Paulus, quasi quibusdam in facie iacentibus dicebat: *Quem ergo fractum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis?* At contra de ascensore equi, id est, de eo, qui in huius mundi gloria elatus est, dicitur: *Ut cadet ascensor eius retro.* Rursumque de persecutoribus Domini scriptum est: *Abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram.* Quid est hoc, quod electi in faciem et reprobi retrorsum cadunt, nisi quod omnis, qui post se cadit, ubi proculdubio cadit, ubi non videt: qui vero ante se ceciderit, ibi cecidit ubi videt? Iniqui ergo, quia in invisibilibus cadunt, post se cadere dicuntur, quia ibi corruunt, ubi quid eos tunc sequatur, modo videre non possunt. Iusti vero, quia istis

stitutum est, sacramentum doctrinae fidei perciperet, et verus eius adprobaretur color, non quia non potest per seipsum Dominus omnia facere (nam quis alius haec facit etiam in Ecclesia?), sed ut ipsa societas congregatorum fidelium adprobando in invicem atque communicando vere fidei doctrinam, in omnibus quae dicuntur verbis, vel signantur sacramentis, tamquam unam speciem veri coloris obducat. Cornelius etiam cum et elemosynae eius acceptae, et preces eius auditas illi ab angelo nuntientur, propter doctrinae tamen sacramentorumque unitatem ad Petrum iubetur mittere, tamquam illi et suis diceretur, *Ite, ostendite vos sacerdotibus;* nam et cum irent, mundati sunt. Iam enim ad eos venerat Petrus, sed tamen ipsi nondum accepto baptismatis sacramento, nondum spiritualiter ad sacerdotes pervenerant, et tamen infusione Spiritus sancti, et admiratione linguarum, eorum mundatio declarata est.

Varia de brevitae et miseria huius vitae.

4332 **O** anima mea, quam misera est et deplorabilis conditio mortalis vitae! * Tanta eius est tribulatio ut nec vita sit dicenda, sed potius mors, vel quippiam aliud morte deterius, sed potius vix aliquis pertranseat sine tribulatione, vel unicum diem. — Tota vita praesens, et misera, amaritudinibus repersa est, laboribus inquieta, sollicitudinibus turbulenta, et languoribus plena. (HIERON.). — Vita humana, vita laboriosa, vita corruptibilis, vita omni amaritudine plena, vita domina malorum, quam humores tumeficiunt, dolores extenuant, ardores exsiccant, aer morificat, escae inflant, ieiunia macerant, ices solvunt, tristitiae consumunt, sollicitudo coarctat, securitas hebetat, divitiae iactant, paupertas deicit, inventus extollit, senectus incurvat, infirmitas frangit, moeror deprimat, diaboli insidatur, mundus adulatur, caro delectatur (HUGO A. S. VICTORE). — *O Maria, fac ut caduca omnia et terrena mihi vilescant; fac ut ad verum et aeternam animae felicitatem totis viribus suspiram!*

visibilibus semetipsos sponte deiciunt, ut in invisibilibus erigantur, quasi in faciem cadunt, quia timore compuncti videntes, humiliter.

4335 *Respondens autem Iesus, dixit: Nomen decem mundati sunt, et novem ubi sunt? Unum si addatur ad novem, quaedam effigies unitatis impletur. Quo fit tanta complectio, ut ultra non progrediatur numerus, nisi rursus ad unum redeatur, ut haec per infinitatem numeri regula custodiatur. Novem itaque indigent uno, ut quadam unitatis forma coagulentur, et decem sint. Unum autem non eis indiget, ut custodiatur unitatem. Quamobrem ut unus ille, qui gratias egit, unicae Ecclesiae significatione approbatus atque laudatus est, ita illi novem, qui gratias non egerunt, reprobi effecti, a consortio unitatis exclusi sunt. Ideoque tales in novenario numero tamquam imperfecti remanebunt. Et merito eos Salvator quasi ignotos, ubi sunt, inquiri. Scire enim Dei, eligere, nescire, reprobare est.*

4336 *Non est inventus, qui rediret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. Secundum corpus quidem facile est videre, posse hominem non habere lepram, et tamen animi esse non boni: secundum significationem autem huius miraculi, conturbat considerantem, quomodo mundus dici possit ingratus. Sed iam facile est etiam illud videre, fieri posse, ut quisque in Ecclesiae societate doctrinam integram veramque assequatur, et omnia secundum catholicae regulam disserat, distinguat a Creatore creaturam, eoque manifestetur varietate mendaciorum tamquam lepra caruisse, et tamen ingratus sit Deo et Domino mundatori suo, quia elatus superbia, gratiarum agendarum pia humilitas non sternitur, similisque efficitur eis, de quibus dicit Apostolus, *Qui cum cognovissent Deum, non ut Deum**

magnificaverunt, aut gratias egerunt. Quod enim dicit eos Deum cognovisse, ostendit quidem a lepra fuisse mundatos, sed tamen statim accusat ingratos.

4337 *Et ait illi: Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. Qui devotus ante Dominum cecidit, surgere et ire praecipitur, quia qui infirmitatem suam subtiliter cognoscens, humiliter iacet, per divini verbi consolationem surgere ad fortia opera, et crescentibus quotidie meritis ad perfectiora passim proficere iubetur. Si autem fides salvum fecit eum, quem ad agendas Salvatori et emundatori suo gratias inclinavit, ergo perfidia perdidit eos, qui de acceptis beneficiis Deo gloriam dare neglexerunt. Quapropter et haec lectio superiori ea ratione coniungitur, quod ibi fidem per humilitatem augeri debere, parabola data decernitur, hic autem manifestius ipsis rebus ostenditur, non fidei tantum agnitam rationem, sed executam fidei operationem esse, quae salvum faciat credentem, deque gloriam Patri, qui est in coelis.*

Varia de brevitate et miseria huius vitae.

4338 **O** Iesu, vita vitae meae, fac me mundanis vanitatibus mortuum, ut tibi et in te unice vivam; fac ut falsa blandimenta huius mortalitatis despiciam. Nam nihil habet humana vita, nisi lacrymas, et opprobria, et convicia, et tristitias, et negligentias, et labores, et morbos, et senectutem, et peccata, et mortem. (S. CHRYSOST.). — Da, mi Iesu, ut huius vitae miseriae sedula consideratione recogitem, ut ad coelestis divitias suspirum: amplius lava me ab iniquitate mea. Etenim certum est et quotidiana experientia comprobatum, quod quantumlibet caste et sobrie mortalis haec vita ducatur, quodam tamen pulvere terrene conversationis aspergitur, et nitor mentium ad Dei imaginem conditarum, non ita a fumo totius vanitatis alienus est, ut nulla possit sorde fuscari, et non semper indigeat expoliri. (S. Leo Papa). — O Maria, ad te suspiramus genentes et fletus; succurre nobis!

FERIA QUINTA

Homilia S. Thomae a Villanova.

IN DOM. XIII. POST PENT. CONCIO.

4339 **V**EREM ad Evangelii praesentis leprosos nos convertamus. Curatio leprae spirituale aliquid significat. Lepra tres habet condiciones. Prima, quod est infirmitas incurabilis. Secunda, quod est universalis. Tertia, quod est contagiosa. Haec tria habet peccatum. Primo, est incurabilis aegritudo. Nam peccator cadere potest per se, surgere non valet nisi ex potentia Dei. Homo enim per peccatum incurrit deformitatem et inordinationem, ex defectu gratiae pulchrificantis animam: nam anima cum gratia est pulchrior quam Angelus in sua natura sine gratia: solus autem Deus potest dare gratiam.

4340 Secundo, lepra est morbus universalis. Sic et peccatum, omne bonum tollit ab anima. Nam tria sunt bona; scilicet fortunae, naturae, et gratiae. Exempla. Peccatum tulit bona fortunae. Propter peccatum, Saul abiectus est, ne esset Rex, et occisus. Propter peccatum, filii Heli occisi. Propter peccatum, David spoliatus regno. Iam de damno in bonis naturalibus; scilicet, in potentiis. Caecat intellectum, et obdurat voluntatem, et omnes potentias inordinat, et ponit discordias in anima. Et quanta poena est ista disceptatio et dissidium animae! Origenes, *de Igne inferni*. Iam de obstinatione et induratione voluntatis; pone exemplum de virga, quae flectitur, sed postea fit trabs, quando crescit, et iam flecti non potest; sic anima assuetu peccato. Quid non audeat perversa voluntas; aut quando ponit finem voluptatibus? Usque ad enormes et brutales voluptates descendit. Iob: In puteum non habentem fundamentum subter se. Gregorius: Sicut qui

in puteum mergitur, putei profundo retinetur; ita corruens: quasi in quodam fundi loco consisteret anima, si semel lapsa in aliqua se peccati mensura retineret; sed peccatis in quae labitur non contenta, quotidie ad deteriora deicitur, et quasi in puteo quo cecidit, fundum non invenit quo figatur: esset enim fundus: putei, si fuisset mensura peccati. Unde bene alias dicitur: Peccator cum venerit in profundum malorum, contemnit. Redire namque dissimulat; quia misereri sibi posse desperat: sed cum desperando amplius peccat, quasi puteo suo fundum subtrahit, ne ubi retineri possit, inveniat. Sed dicit aliquis: non castigat me Deus. O! Ista dissimulatio est magna eius indignatio; nec magis potuit indignari contra te, quam quando permittit, et sinit te implere tuas pessimas voluntates. Et tu reputas favorem? Secundo, destruit etiam bona gratiae. Privat hominem donis gratuitis, et sponsalibus ornamentis, societate Angelorum, amicitia Dei. Figura huius: Rex Antiochus ingressus templum. Primo, evertit altare. Secundo, destruxit mensam, in qua erant panes sanctificati. Tertio, candelabrum. Quarto, candelabrum destruxit, et quatuor cortinas, et propitiatorium. Antiochus Rex, diabolus. Per peccatum intrat animam. Primo, destruit altare devotionis. Secundo, mensam communionis. Tertio, candelabrum luminis. Quarto, candelabrum articularum. Solet enim perversitas, in altum quando crescit, usque ad fidem tangere. Apostolus: Tenete bonam conscientiam: quam quidam abnegantes circa fidem naufragaverunt. Item, mensam septem panum, id est, septem donorum Spiritus sancti.

4341 Tertio, lepra est infirmitas contagiosa, item et peccatum. Dices, quomodo unus peccator perdit integram domum, de mala societate, de pellendis veneficis, et mere-

triticibus a populo. Apostolus: An *nescitis, quia modicum fermentum totam massam corrumpit?*

Varia de brevitare et miseria huius vitae.

4342 **B**REVISSIMUS est huius vitae temporalis cursus, finis autem horribilis et incertus. (PETR. BLES.). — Vivere et non dare operam ut recte vivatur, vitam perdere est (id.). — Porro * nihil aliud est bene vivere, quam toto corde, tota anima, tota mente Deum diligere, a quo existit vita. (S. LAUR. JUST.). — Similis est vita nostra ludo scaccorum, ubi a bene identibus diabolo illuditur: sicut enim uno tractu male facti, vel non facti, ludus amittitur, vel totum lacrum: sic uno opere male facti, vel neglecto, totius vitae nostrae fructus perditur (HUGO CARD.).

4343 Vixeris hic et nunc, velut et nunc moriturus hic (GERSONIUS) Praesens vita dies est belli, quia vel foras, vel intus nunquam deest adversitas, cui debeat repugnari (S. PROSPER.). — Non aetas iunior aut senior collaudatur, sed actus, et vita, et morum dignitas commendatur (S. CHRYSOST.). — Imo * saepe qui maior est aetate, maior est iniquitate. (S. AUG.). — Quapropter * nullo omnino modo inter vitae annos censentur, qui in huius mundi vanitate consumpti sunt. (In vitis Patr.). Hinc si * vita iustorum Angelis similis, vita carnalium bestis aequalis, vita superbiorum daemonibus comparatur. (KEMPIUS). — *O Maria, ora pro me, ut angelicis moribus vivam!*

FERIA SEXTA

Homilia S. Thomae a Villanova.
IN DOM. XIII. POST PENT. CONCIO.

4344 **D**E cura leprae. Peccator autem facere debet quod fecerunt isti. Primo: stantes a longe clamaverunt: *Iesu praeceptor, miserere nostri.* Stare debet, a peccato quiescere. *Fili peccasti? non adicias iterum.* Et Propheta: *Quiescite agere perverse.* Qui flet peccatum et committit, sicut qui lavat laterem. Item: qui lavat mortuum, et iterum tangit mortuum. O quanta cae-

ritas in his quos poenitet, non habentes propositum abstinendi a peccato! Et si habent propositum, non habent fortitudinem ad resistendum peccatis. Quid ergo faciendum? Clamandum ad Dominum cum istis leprosis. *Iesu praeceptor, miserere nostri:* ut Deus det virtutem. *De necessitatibus meis eripe me. Domine, vim patior, responde pro me.* Sic Psalmus: *Rugiebam a genua cordis mei.* Sed standum a longe. Notatur verecundia peccatoris. Propheta: Appropinquare Deo volunt, sicut gens quae iustitiam fecerit, et mandata Dei sui non dereliquerit. Bernardus, in *Meditationibus*: Odibilis plane Deo frontosa temeritas et impudentia execranda. De curatione leprosi est singularis figura Levitici decimo quarto capite. Duorum passerum, unus occiditur, alter perfusus sanguine occisi passeris, dimittitur volare liber. Hoc significat duas in Christo naturas. Una occiditur, altera dimittitur perfusa sanguine: quoniam Deus in homine passus est, mortuus est: et meritum in homine a Deo coniuncto. Lignum cedri, crux. Hyssopum, passio. Vermiculus, charitas. Aqua saliens viva, baptismus. Deinde, leprosus radit omnes pilos carnis suae: omnes cogitationes et desideria priora totaliter innovans reiecto veteri homine. Et offert agnos, id est, vitae innocentiam: et ovem, id est, vitam sine querela in mansuetudine: et similan conspersam oleo: puritatem cum misericordia et charitate. Item: auris eius intingitur sanguine, et pollex manus et pedis: ut deserat mundum. Sic auditus ne audiat malum, et manus ne operetur; et pes ne vagetur per vias distortas; ut ibi in Glossa Origenes exponit. Vide Glossam ordinariam super illo. Este haec figura similis in aliquo cum illa de hircio. Nota: quod primo leprosus septies aspergitur: per quod deno-

tantur septem Sacramenta. Et postea secundo septies contra domum fit aspersio sanguinis: per quae denotantur septem dona Spiritus sancti: quae omnia in mundatione peccatoris leprosi contingunt virtute sacrificii passionis.

Varia de vanitate mortalis vitae.

4345 **O** homo! considera in quanta vanitate vivis, qui quotidie cernis praeterire quod es; nec tamen scire illa ratione potes quale sit quod futurus es (HUGO A S. VICT.). — Magna est vanitas corporis, sed multo maior vanitas spiritus, qui per vagas cogitationes fere semper evanescit (id.). — Et quia * creatura vanitati subiecta est, quamdiu dedita est temporalibus rebus, quae transeunt tanquam umbra. (S. AUG.); sedulo curandum est ut tanquam exules et hospites vivamus in hoc saeculo, alieni ab humanis cupiditatibus, segregati a mundanis deliramentis, memores quod * totus splendor generis humani, honores, potestates, divitiae, typhi, minae, tumores, flos foeni est. (id.). Et * quanto plus homines de vanitate temporalium congregant et laborant, ut aestum cupiditatis extinguant, tanto vanitatis ventum in se fortiolem inveniunt, et aestu cupiditatis magis calent. (HUGO CARD.). — *O Maria, fac me, sicut Seraphicum Franciscum, ante obitum mortuum, post obitum vivum!*

SABBATO

Homilia S. Bonaventurae Episcopi.
DOM. XIII. POST PENT., SERMO 4.

4346 **U**NUS autem ex illis, ut vidit, quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum, et cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens, Lucae decimo septimo.

4347 In verbis his tria nota spiritualiter, quae faciunt nos tendere ad nostrum Principium originale, Dominum Iesum, scilicet excellentia virtutis, intelligentia veritatis et affluentia devotionis. Primum nota in vivifica vita, secundum in recognita gratia, tertium in humili pietate si-
ve theosebia.

Circa totum nota, quod tunc est anima 4348 una sive homo unus, quando totaliter tendit in Deum, in se ipsum et in proximum.

4349 Quod ut fiat, converti debet et tendere per unitatem virtutis primo in Deum secundum trifonnem gradum virtutis; tendere enim debet in Deum et uniti: per fidei unitatem; Isaiae quinquesimo primo: *Unum vocavi eum et benedixi ei et multiplicavi eum; unum, id est ad unum radium veritatis aeternae. Per confidentiae sublimitatem; Psalmus: Unam petii a Domino, hanc requiram;* Lucae decimo: *Porro unum est necessarium. Per amoris charitatem;* Canticorum sexto: *Una est columba mea, perfecta mea,* etc.; Ioannis decimo septimo: *Ut sint consummati in unum,* etc.

4350 Secundo anima tendit in se ipsum tripliciter, scilicet per humilitatem simplicem sive profundam, ut scilicet anima intret in suam centralitatem et videat suos defectus et paupertatem et sic concipiat spiritum timoris; Psalmus: *Respice in me et miserere mihi, quia unicus et pauper sum ego.* Per virilitatem strenuam, ut scilicet agat et prosequatur exempla perfecta et ardua; Ecclesiae septimo: *Virum de mille unum reperi,* etc. Per longanimitatem plenam, ut scilicet perseveret in bono et perferat omnia; primae ad Corinthios nono: *Unus accipit bravium.*

4351 Tertio tendit anima per unitatem in proximum, quod fit, quando ad ipsum ordinatur et vivificatur: in sensu id ipsum sentiendo; Actuum quarto: *Multitudinis credentium erat cor unum et anima una.* In affectu id ipsum volendo; ad Ephesios quarto: *Solliciti, servare unitatem Spiritus in vinculo pacis.* In convictu id ipsum agendo; Psalmus: *Ecce, quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum.*

Varia de vanitate mortalitatis vitae.

4352 **O** stulte peccator et vanitatis amator, erubescet tunc: nam "extremam insaniam est, hominem ridiculam, probrum, turpem, ignominiosum, et omni supplicio dignum, adhuc tamen in vanitatis gloriari velle", (S. CHRYSOST.). — Quae secundum carnalem aestimationem magna dicuntur, "vana sunt omnia; quidquid in hoc saeculo lacum, delectabile, sublime, aut prosperum cernitur, vanum profecto est", (S. GREG. MAG.). Repente alta saeculi corruunt, pulchra transeunt, lacta et prospera evanescent (id.). Ergo "vana sunt gaudia saeculi, quae quasi manentia blandiuntur, sed amaris suis cito transeundo decipiunt", (id.). — Si vis ergo iugum mundanae vanitatis excutere, coelestia cogita, pro coelestibus adlabora, ad coelestia tende. Etenim "qui in amore coelestium fixus, saeculum perfecte despexit, nulli omnino vanitati succumbet", (S. GREG. MAG.). Et corde et opere dicto cum S. Hieron.: "O miserabilis humana conditio! et sine Christo vanum omne quod vivimus! — O *Visu, vita mea! O Maria, spes mea!*"

DOMINICA XIV. POST PENTECOSTEN

LECTIO SANCTI EVANGELII SECUNDUM MATTHAEUM.

Matth. VI, 24-33.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo potest duobus dominis servire, aut enim unum odio habebit, et alterum diliget; aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potest Deo servire et mammonae.

25. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animae vestrae quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca: et corpus plus quam vestimentum?

26. Respicite volatilia caeli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea: et Pater vester coelestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis?

27. Quis autem vestrum cogitans, potest adiciere ad staturam suam cubitum unum?

28. Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescant: non laborant, neque nent.

29. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.

30. Si autem foenum agri, quod hodie est, et cras in cibarium mittitur, Deus sic vestit: quanto magis vos modicae fidei?

31. Nolite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur?

32. Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.

33. Quaerite ergo primum regnum Dei, et iustitiam eius: et haec omnia adicientur vobis.

Homilia S. Augustini Episcopi.

LIB. 2. DE SEM. DOM. IN MONTE, CAP. 14 ET 15.

4353 **Q**UOD autem sequitur, et dicit, *Nemo potest duobus dominis servire, ad hanc ipsam intentionem referendum est, quod consequenter exponit, dicens: Aut enim unum odio habebit, et alterum diliget; aut alterum patietur, et alterum contemnet.* Quae verba diligenter consideranda sunt: nam qui sint duo domini, deinceps ostendit, cum dicit, *Non potestis Deo servire et mammonae.* Mammona apud Hebraeos divitiae appellari dicuntur. Congruit et punicum nomen: nam Iuenum, punicum mammon dicitur. Sed qui servit mammonae, illi utique servit, qui rebus istis terrenis merito suae perversitatis praepositus, magistratus huius saeculi a Domino dicitur (IOANN. XII, 31; XIV, 30). *Aut ergo hunc hodie habebit homo, et alterum diliget, id est, Deum; aut alterum patietur, et alterum contemnet.* Patitur enim durum et perniciosum dominum, quisquis servit mammonae; sua enim cupiditate implicatus, subditur diabolo: et non eum diligit; quis enim est qui diligit diabolum? sed tamen patitur: sicut in maiore aliqua domo, qui ancillae alienae coniunctus est, propter cupiditatem suam durum patitur servitutum, etiam si non diligit eum, cuius ancillam diligit.

4354 *Alterum autem contemnet, dicit; non, odio habebit.* Nullius enim fere conscientia Deum odisse potest: contemnit autem, id est, non timet eum, quasi de eius bonitate securus est. Ab hac negligentia et pernicioso securitate revocat Spiritus sanctus, cum per Prophetam dicit, *Fili, ne adicias peccatum super peccatum, et dicas, Miseratio Dei magna est (Eccl. I, 5, 6); et, Ignoras quia patientia Dei ad poenitentiam te involvat? (Rom. II, 4).* Cuius enim tanta misericordia, commemorari

potest, quam eius qui omnia donat peccata conversis, et oleastrum facit participem pinguedinis olivae? et cuius tanta severitas, quam eius qui naturalibus ramis non pepercit, sed propter infidelitatem fregit illos? (Ibid. XI, 17-24). Sed quisquis vult diligere Deum, et cavere ne offendant, non se arbitretur duobus dominis posse servire, et intentionem cordis sui rectam ab omni duplicitate explicet: ita enim sentiet te Domino in bonitate, et in simplicitate cordis quaeret illum (SAP. I, 1).

4355 *Ideo, inquit, dico vobis, non habere solitudinem animae vestrae quid edatis, neque corpori vestro quid induatis.* Ne forte, quamvis iam superflua non quaerantur, propter ipsa necessaria cor duplicetur, et ad ipsa conquirenda nostra detorqueatur intentio, cum aliquid quasi misericorditer operamur; id est, ut cum consulere alicui videri volumus, nostrum emolumentum ibi potius, quam illius utilitatem attendamus: et ideo nobis non videamur peccare, quia non superflua, sed necessaria sunt quae consequi volumus. Dominus autem admonet ut meminimus multo amplius nobis Deum dedisse, quod nos fecit et composuit ex anima et corpore, quam est alimentum atque tegumentum, quorum cura nos duplicare cor non vult. *Nonne, inquit, anima plus est quam esca? Ut tu intelligas eum qui dedit animam, multo facilius escam esse daturum. Et corpus quam vestimentum, id est, plus est: ut similiter intelligas, eum qui corpus dedit, multo facilius daturum esse vestimentum.*

4356 *Quo loco quaeri solet utrum ad animam cibis iste pertineat, cum anima incorporea sit, iste autem cibis corporeus. Sed animam hoc loco pro ista vita positam noverimus, cuius retinaculum est alimentum istud corporeum. Secundum hanc significationem dictum est et*

iam illud: Qui amat animam suam, perdet illam (IOANN. XII, 25). Quod nisi de hac vita acceperimus, quam oportet pro regno Dei perdere, quod potuisse Martyres claruit, contrarium hoc praecceptum erit illi sententiae qua dictum est: *Quid prodest homini, si totum mundum lucratur, animam autem suam detrimentum faciat? (MATTH. XVI, 26).*

4357 *Respicite, inquit, volatilia caeli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea: et Pater vester coelestis pascit illa: nomine vos pluris estis illis? id est, carius vos valetis.* Quia utique rationale animal, sicuti est homo, sublimius ordinatum est in rerum natura, quam irrationabilia, sicut sunt aves. *Quis autem, vestrum curans, inquit, potest adiciere ad staturam suam cubitum unum? Et de vestimento quid solliciti estis? id est, cuius potestate atque dominatu factum est ut ad hanc staturam corpus vestrum perduceretur, eius providentia etiam vestri potest: non autem vestra cura factum esse ut ad hanc staturam veniret corpus vestrum, ex hoc intelligi potest, quod si curetis, et velitis adiciere unum cubitum huic staturae, non potestis: illi ergo etiam tegendi corporis curam relinquit, cuius videtis cura factum esse ut tantae staturae corpus habeatis.*

4358 *Dandum autem erat etiam documentum propter vestimentum, sicut datum est propter alimentum. Itaque sequitur, et dicit: Considerate lilia agri quomodo crescant; non laborant neque nent: dico autem vobis quia nec Salomon in omni gloria sua sic vestitus est ut unum ex his. Si autem foenum agri, quod hodie est et cras in cibarium mittitur, Deus sic vestit; quanto magis ergo vos, modicae fidei? Sed ista documenta non sicut allegoriae discutienda sunt, ut quaeramus quid significant aves caeli, aut*